

**PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH
W BLUSZCZOWIE
ROK SZKOLNY 2023/2024**

**Rozdział 1
Podstawa prawna**

§ 1.

1. Podstawy prawne Programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
- 2) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2023.900,1672,1718,2005)
- 3) Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
- 4) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, z 2018 r. poz. 1679, z 2021 r. poz. 1533, z 2022 r. poz. 609 i 1717 oraz z 2023 r. poz. 312 i 1759)
- 5) Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2020.1449)
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2023.1939)
- 7) Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. 2023.700).
- 8) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2020.1604)
- 9) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2021.1789).

2. Zgodnie z art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U.2023.0.700) szkoła podstawowa realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli

3. Program wychowawczo-profilaktyczny opracowany został na podstawie wyników diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

4. Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- 1) podstawy prawa oświatowego;
- 2) wytyczne MEiN
- 3) kierunki realizacji polityki oświatowej państwa
- 4) dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- 5) zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów i kierunków pracy w obszarze wychowywania i profilaktyki w szkole i środowisku;
- 6) przeprowadzoną diagnozę sytuacji wychowawczej, opiekuńczej, zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi, uzależnieniami w szkole i środowisku, działalnością uczniów w cyberprzestrzeni;
- 7) przeprowadzoną analizą czynników chroniących i czynników ryzyka.

5. Program realizowany będzie przez wszystkich wychowawców i nauczycieli przedmiotów we współpracy z dyrekcją, ze specjalistami: pedagogami, psychologami, doradcą zawodowym, logopedą, pielęgniarką szkolną, rodzicami uczniów a także z innymi szkołami oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

6. Program wychowawczo - profilaktyczny jest zgodny ze Statutem szkoły i Koncepcją Pracy Szkoły, w której opisana jest misja i wizja placówki.

§ 2.

Szkolny program wychowawczo- profilaktyczny obejmuje wytyczne polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024:

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Inter-

necie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.

9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Rozdział 2

Wprowadzenie. Założenia programowe

§ 3.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w szkole opiera się na misji szkoły i działaniach wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym ocenianiem. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania podstawy programowej. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

§ 4.

1. Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:
 - 1) powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły;
 - 2) zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie;
 - 3) respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektora, rady rodziców, samorządu uczniowskiego);
 - 4) współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział instytucji, organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły);
 - 5) współodpowiedzialność za efekty realizacji programu;
 - 6) inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

§ 5.

1. Program wychowawczo-profilaktyczny skorelowany jest z misją szkoły.
2. Jesteśmy szkołą z oddziałami przedszkolnymi. Uczniami i wychowankami szkoły są dzieci z najbliższego środowiska. W ramach integracji jesteśmy otwarci na potrzeby dzieci spoza rejonu. Tworzymy przyjazną szkołę, w której każdy może realizować się na miarę własnych potrzeb i możliwości. Nasz cel osiągniemy współpracując ze wszystkimi środowiskami nad zapewnieniem jak najlepszych warunków dla rozwoju uczniów i nauczycieli.

Dążymy do tego, aby uczeń:

- 1) znał swoją wartość;
- 2) umiał się uczyć i stosować zdobytą wiedzę w praktyce;
- 3) był dumny ze swojego pochodzenia;
- 4) wykazywał odpowiedzialną, twórczą postawę;
- 5) umiał nawiązywać pozytywne relacje z innymi;
- 6) realizował swoje marzenia i plany;
- 7) rozwijał swoje zainteresowania.

Działamy po to, by rodzice:

- 1) byli zadowoleni z wyników nauczania i realizacji zadań szkoły;
- 2) wspomagali pracę dydaktyczną - wychowawczą szkoły, inicjatywy szkoły;
- 3) wspierali dzieci w drodze do dorosłości;
- 4) uczestniczyli w życiu szkoły, wychowaniu i edukacji;
- 5) współtworzyli jakość szkoły.

Nauczyciele powinni:

- 1) sprzyjać rozwojowi osobowości ucznia;
- 2) rozwijać samodzielność, przedsiębiorczość, kreatywność i poczucie odpowiedzialności u uczniów;
- 3) jak najlepiej przygotować uczniów do dalszej nauki;
- 4) pomagać w rozwiązywaniu problemów;
- 5) uczyć krytycyzmu wobec negatywnych wzorców proponowanych przez rówieśników i środki masowego przekazu;
- 6) tworzyć przyjazną atmosferę;
- 7) odczuwać potrzebę samodoskonalenia się.

§ 6.

Realizując plan działań wychowawczo-profilaktycznych zmierzamy do tego, by nasz absolwent:

1. W sferze nauki:

- 1) miał świadomość nieustannego rozwoju i kształcenia, był świadomy, że każdemu kreatywnemu działaniu powinien towarzyszyć wysiłek i był gotów go podejmować,
- 2) był przygotowany do dalszej nauki, rozwijał swoje talenty, twórczo i krytycznie umiał realizować własne plany i marzenia, był ciekawy świata, dostrzegał w nauce swoje szanse życiowe,
- 3) rozwijał uzdolnienia i zainteresowania,
- 4) sprawnie posługiwał się językiem polskim,
- 5) umiał korzystać z różnych źródeł informacji, zdobywać i przetwarzać wiedzę, umiał korzystać z nowoczesnych technologii komunikacyjnych..

2. W sferze społecznej:

- 1) dobrze funkcjonował w swoim otoczeniu, czuł się członkiem społeczności szkolnej, lokalnej, był

- obywatelem Polski, świata,
- 2) znał i szanował tradycje rodziny, szkoły, narodu, a także innych kultur,
 - 3) był odpowiedzialny, prawy i uczciwy, wyrażał siebie w sposób akceptowany społecznie, starał się przewidzieć skutki swoich działań i gotów był ponieść konsekwencje swoich czynów,
 - 4) był tolerancyjny wobec odrębności innych,
 - 5) umiał współpracować w grupie, miał poczucie współodpowiedzialności,
 - 6) potrafił budować przyjazne relacje z rówieśnikami, był wrażliwy na potrzeby innego człowieka, był otwarty na dialog,
 - 7) był człowiekiem o wysokiej kulturze osobistej,
 - 8) dbał o zdrowie własne i innych, swój rozwój fizyczny, promował zdrowy tryb życia, znał zagrożenia wynikające z zażywania alkoholu, nikotyny, narkotyków, dopalaczy,
 - 9) promował zachowania proekologiczne.
3. W sferze kulturowej:
- 1) uczestniczył w różnych formach życia kulturalnego szkoły, był przygotowany do odbioru mass mediów,
 - 2) umiał dokonywać analizy docierających do niego informacji z radia, prasy, telewizji, Internetu,
 - 3) był aktywny artystycznie.

Rozdział 3

Analiza zasobów szkoły

Diagnoza potrzeb oraz zagrożeń

§ 7.

1. Program wychowawczo - profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym. Diagnoza została dokonana w formie ankiety skierowanej do rodziców, uczniów, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych, na podstawie rozmów diagnozujących zapotrzebowanie na tematykę i działania wychowawcze i profilaktyczne, obserwację uczniów w środowisku szkolnym, doświadczenia wynikające z indywidualnych kontaktów z rodzicami, wnioski z dyskusji w zespołach samokształceniowych i wychowawczych.

Podstawą programu wychowawczo-profilaktycznego są również wnioski z nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2022/2023, diagnoza środowiska szkolnego, diagnoza czynników ryzyka i chroniących, rozpoznania problemów w sferze fizycznej, społecznej i emocjonalnej oraz diagnoza czynników chroniących i ryzyka (w tym związanych z pandemią oraz kształceniem na odległość) i profilaktyką chorób zakaźnych (**załącznik nr 1**)

2. Bilans zasobów szkoły

1) zasoby ludzkie:

- a) dyrektor (kompetencje kadry kierowniczej) – sprawnie zarządzający pracą szkoły, dbający o bezpieczeństwo uczniów i klimat społeczny szkoły, sprzyjający działaniom profilaktycznym,
- b) nauczyciele (kompetencje zawodowe, rozwijane poprzez dodatkowe doskonalenie się), prowadzący analizę mocnych i słabych stron szkoły,
- c) specjaliści szkolni – pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, terapeuta pedagogiczny, nauczyciel współorganizujący kształcenie osób niepełnosprawnych(w klasach integracyjnych), logopeda, oligofrenopedagog, surdopedagog, doradca zawodowy, pielęgniarka szkolna,
- d) specjaliści spoza szkoły – przedstawiciele poradni psychologiczno – pedagogicznej oraz innych placówek pomocowych (PCPR), przedstawiciele Policji, w tym dzielnicowi, przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, przedstawiciele Straży Pożarnej

e) rodzice – partnerzy w działaniach wychowawczych i profilaktycznych, zainteresowani sytuacją szkolną swoich dzieci

2.) Materialne zasoby szkoły to:

a) warunki lokalowe umożliwiające organizowanie zajęć wychowawczo-profilaktycznych i innych,

b) środki finansowe na realizację profilaktyki w szkole,

c) materiały dydaktyczne do prowadzenia zajęć lekcyjnych, wyposażenie biblioteki szkolnej (literatura fachowa, poradniki, czasopisma,) współpraca z Biblioteką Publiczną w Rogowie, księgarniami (organizowanie kiermaszy), udział szkoły w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa (wzbogacenie księgozbioru biblioteki), programie "Aktywna tablica" (monitor interaktywny, programy multimedialne dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi), realizacja projektu „Laboratoria Przyszłości”, inne programy i projekty.

d) pomieszczenia do realizacji zadań wychowawczo-profilaktycznych:

- 8 sal lekcyjnych,

- sala gimnastyczna,

- świetlica,

- biblioteka,

- sala zabaw „Radosna szkoła” (przekształcona na doraźną salę lekcyjną)

- kuchnia,

- jadalnia,

- szatnie,

- komputery, laptopy,

- projektory multimedialne,

- monitory interaktywne,

- tablice interaktywne,

- telewizory,

- sprzęt nagłośnieniowy,

- boisko szkolne,

- plac zabaw (wiejski)

- zewnętrzny monitoring szkoły

3) edukacyjne:

- realizacja zajęć dodatkowych, zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów,

- doradztwo zawodowe.

- pomoc psychologiczno-pedagogiczna (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne)

§ 8.

Instytucje wspierające szkołę:

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Wodzisławiu Śl.

(organizowanie warsztatów dla uczniów, rodziców, nauczycieli, opiniowanie uczniów, porady, konsultacje, realizacja programów – „Bezpieczny rejs”).

2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śl.

(opiniowanie wychowanków, udział nauczycieli, wychowawców w posiedzeniach zespołów).

3. Ośrodek Pomocy Społecznej w Gorzycach

(finansowanie obiadów i śniadań najbardziej potrzebującym dzieciom, udzielanie doraźnej pomocy finansowej i rzeczowej, udzielanie środków finansowych na profilaktykę uzależnień prowadzoną w szkole, realizacja programów, porady, konsultacje, uczestnictwo nauczycieli w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych).

4. Policja (spotkania o charakterze profilaktycznym np: „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne ferie,” „Odpowiedzialność prawna nieletnich”, „Stop przemocy”, „Bezpieczne wakacje”, bieżące

monitorowanie terenu szkoły, konsultacje).

5. Ochotnicza Straż Pożarna w Bluszczowie

(pogadanki na temat zagrożeń, pokazy sprzętu strażackiego, przygotowanie do konkursów o tematyce pożarniczej, próbne ewakuacje szkoły).

6. Państwowa Inspekcja Sanitarno – Epidemiologiczna w Wodzisławiu Śl.

(realizacja programu „Nie pal przy mnie proszę”, „Czyste powietrze wokół nas”, "Smak życia, czyli debata o dopalaczach", "Trzymaj formę", "Bieg po zdrowie").

7. Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Wodzisławiu Śl. (organizowania wsparcia dla nauczycieli pod kątem doskonalenia, organizowania warsztatów, spotkań konsultacji).

8. Koło Gospodyń Wiejskich (występy dzieci w czasie okolicznościowych spotkań KGW, organizowanie spotkań związanych z obyczajami i tradycjami naszego regionu).

9. Dom Pomocy Społecznej z Jedłownika, Dom Pomocy Społecznej z Lysek

(organizowanie okolicznościowych spotkań integracyjnych z podopiecznymi ośrodka, organizowanie zbiórek słodyczy).

10. Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa w Rogowie (udział dzieci w Orszaku Trzech Króli, rekolekcje wielkopostne)

11. Władze lokalne - wójt, sołtys, rada powiatu, rada gminy (spotkania z nauczycielami i uczniami z okazji uroczystości szkolnych, dofinansowanie do projektów edukacyjnych, sponsorowanie nagród na konkursy organizowane przez szkołę).

12. Inne organizacje, instytucje, fundacje, stowarzyszenia.

§ 9.

1. Diagnoza problemów i zagrożeń dotyczy funkcjonowania całego środowiska szkolnego – uczniów, nauczycieli, rodziców. Do oceny zagrożeń wykorzystano narzędzia diagnostyczne: obserwacje, wywiady, rozmowy, ankiety, analizy wytworów uczniów, analizę dokumentacji szkolnej.

2. Analiza danych pozwoliła dostrzec następujące problemy:

1) brak akceptacji w grupie rówieśniczej;

2) brak umiejętności w zakresie budowania relacji z innymi, współpracy, umiejętności rozwiązywania konfliktów; brak wzajemnej życzliwości, brak umiejętności cieszenia się wspólnymi sukcesami;

3) konieczność zwiększenia ilości zajęć integracyjnych w klasie;

4) brak umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami;

5) obniżona kondycja fizyczna i psychiczna uczniów;

6) konieczność przeciwdziałania zjawiskom agresji i przemocy

7) konieczność zorganizowania rozmów wspierających z wychowawcami, specjalistami;

8) konieczność przeciwdziałania uzależnieniom od Internetu;

9) brak umiejętności mediacyjnych;

10) brak empatii

11) trudności w radzeniu sobie z emocjami (niedojrzałość emocjonalna);

12) prowadzenie niezdrowego stylu życia (brak aktywności fizycznej, złe nawyki żywieniowe)

13) słaba frekwencja na prelekcjach, szkoleniach, warsztatach dla rodziców oraz słaba aktywność rodziców w ankietowaniu;

Rozdział 4

Cele programu

§ 10.

1. Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań, które mają na celu wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej;
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej
- 4) na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów,
- 5) a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 6) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

2. Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

3. Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków

zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;

- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 8) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,

4. Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły. Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych
- 2) z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych;
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy przeciwdziałaniu narkomanii;
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

5. Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych;
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków

odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych
- 2) i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych (rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii);
- 3) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- 4) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych;
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

§ 11.

1. W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:
 - 1) wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej;
 - 2) przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie);
 - 3) wzbudzanie poczucia przynależności do grupy;
 - 4) rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości;
 - 5) motywowanie ucznia do nauki;
 - 6) budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej;
 - 7) przeciwdziałanie agresji słownej;
 - 8) przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych;
 - 9) zwiększenie bezpieczeństwa uczniów, zapobieganie przemocy, w tym, w cyberprzestrzeni;
 - 10) wzmacnianiu pozytywnego klimatu szkoły;
 - 11) wychowaniu do wartości, kształtowaniu postaw prospołecznych i patriotycznych;
 - 12) wspomaganie wychowawczej roli rodziny;
 - 13) promowaniu zdrowego stylu życia.
2. Zadania profilaktyczne programu to:
 - 1) zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole;
 - 2) znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły;
 - 3) promowanie zdrowego stylu życia;
 - 4) kształtowanie nawyków prozdrowotnych;
 - 5) rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych;
 - 6) eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej;
 - 7) niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji;
 - 8) wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość;
 - 9) uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

1. Struktura oddziaływań wychowawczych

1) Dyrektor szkoły:

- a) stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- b) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- b) inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- c) stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- d) współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- e) czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- f) nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- g) motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- h) stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- i) inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- j) stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne,
- k) dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- l) dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,
- ł) czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego,
- m) czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- n) czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga, psychologa i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- o) inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys,
- p) nadzoruje realizację szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego.

2) Rada pedagogiczna:

- a) uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- b) dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania,
- c) dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- d) opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- e) opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- f) uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- g) uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3) Nauczyciele:

- a) współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- b) reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- c) reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- d) przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- e) przestrzegają reguł sanitarnych w sytuacjach pandemii,
- f) udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych np. z epidemią,
- g) zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- h) kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- i) rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- j) wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4) Wychowawcy klas:

- a) diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- b) rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej np. w okresie epidemii,
- c) rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- d) na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- e) przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- f) zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- g) są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- h) oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii i innych sytuacji,

- i) współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- j) wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- k) rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- l) dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- ł) podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- m) współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- n) podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5) Zespół wychowawców:

- a) opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- b) analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- c) ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- d) przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- e) uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- f) inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

6) Psycholog/pedagog szkolny/pedagog specjalny:

- a) prowadzenie badania i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- b) diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów (diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów, uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów);
- c) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- d) podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
- e) minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- f) inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- g) służy pomocą rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów (współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego, współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów);
- h) wspiera nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- i) zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów;
- j) współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną;
- k) wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia;
- l) rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,

- ł) aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- m) wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- n) promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7) Rodzice:

- a) współtworzą szkolny Program wychowawczo-profilaktyczny,
- b) uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- c) uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- d) uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- e) zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- f) współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- g) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- h) Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

8) Samorząd uczniowski:

- a) jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- b) uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- c) uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- d) współpracuje z zespołem wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- e) prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- f) reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- g) propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- h) dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,

§ 13.

1. Formy realizacji programu:

- 1) pogadanki, prelekcje, debaty,
- 2) szkolenia rady pedagogicznej,
- 3) poradnictwo indywidualne,
- 4) konkursy i wystawy prac uczniów,
- 5) zajęcia rozwijające zainteresowania,
- 6) zajęcia sportowe,
- 7) udział w imprezach kulturalnych (spektakle teatralne),
- 8) wycieczki,
- 9) spotkania z rodzicami,
- 10) spotkania ze specjalistami,
- 11) spotkania z ciekawymi ludźmi,

- 12) udział w kampaniach społecznych,
- 13) zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone przez pedagoga szkolnego,
- 14) imprezy szkolne i środowiskowe promujące zdrowy styl życia,
- 15) programy profilaktyczne,
- 16) realizacja projektów w tym: w ramach pozyskanych środków finansowych,
- 17) inne formy uwzględniające wykorzystanie aktywnych metod pracy.

§ 14.

1. Działania wychowawczo - profilaktyczne realizowane są w ramach:
 - 1) zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego,
 - 2) zajęć świetlicowych,
 - 3) zajęć wdź,
 - 4) zajęć z wychowawcą (godzina do dyspozycji wychowawcy),
 - 5) uroczystości, imprez i apeli szkolnych,
 - 6) zajęć dodatkowych/pozalekcyjnych,
 - 7) kółek zainteresowań,
 - 8) wycieczek, wyjazdów,
 - 9) spotkań,
 - 10) innych form

Rozdział 5

Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych kształcenia ogólnego

§ 15.

Sfera fizyczna - edukacja zdrowotna

przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> - dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia, - ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka, - posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej, - posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia, - reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby, -wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze, - przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia, - ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet, -ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma

	wpływ na utratę zdrowia człowieka.
informatyka	- w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych.
biologia	- analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej, - uzasadnia konieczność ochrony przyrody - opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody,
wychowanie fizyczne	- opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia, - opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej, - opisuje zasady zdrowego odżywiania, - przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży, - przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach, - omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia, - wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ, - omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny, - wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni, - wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania.
przyroda	- kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu, - doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie, - poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się.
technika	- przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska, - kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu,
wychowanie do życia w rodzinie	- radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu.
wiedza o społeczeństwie	- rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych, - podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im, - przedstawia różne formy zachowań asertywnych.
edukacja dla bezpieczeństwa	- wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie, - wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu

	<ul style="list-style-type: none"> - omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu, - dobiera i demonstrowa umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie), - wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych, - ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia, - ustala, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.).
--	--

§ 16.

Sfera społeczna – budowanie relacji, kształtowanie postaw społecznych

przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród, - respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach, - przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad, - współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię, - dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory, - dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności, - odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo, ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot, - szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym, - uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu, - wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie, - wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego, - naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł, - przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem,

informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny, - identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów, - bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy.
biologia	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych.
wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę, - pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych, - wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania, - wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną, - omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci, - identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować, - wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych, - wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych, - współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię, - motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze).
przyroda	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego, - doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole.
wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych, - rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych, - przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedziane i pisane słowa, - kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego, - bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną, - ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania.
wiedza o społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> - współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich,

	<ul style="list-style-type: none"> - wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności, - uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną, - rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania), - przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku, - wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania, - uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści, - przedstawia różne formy współpracy w grupie, - rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji, - rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji, - przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy.
--	--

§ 17.

Sfera psychiczna – bezpieczeństwo, profilaktyka zachowań ryzykownych

przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu, - rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego, - stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku, - ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach, - stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety, - rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet.
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku, - omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej,

	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego, - wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im, - wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu.
informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet, - przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie; - posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem, - przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, - uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej, - wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich, - stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami, - ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich.
edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka), - wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe, - omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych.
wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany;
wiedza o społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach, - przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować, - wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw, - przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami.
technika	<ul style="list-style-type: none"> - przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego, - analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy, - umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia);

Rozdział 6

Zadania wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w roku szkolnym 2023/2024

§ 18.

ZDROWIE

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
1. Promowanie zdrowego stylu życia, higiena ciała i umysłu oraz kształtowanie postaw i nawyków prozdrowotnych z uwzględnieniem odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.	1. „Bezpieczeństwo w szkole – zasady funkcjonowania w związku z pandemią” (lekcje wychowawcze): - zapoznanie (uczniów, rodziców) z wytycznymi MZ, MEiN, GIS, - zapoznanie (uczniów, rodziców) z procedurami dotyczącymi pandemii obowiązującym w szkole. 2. Poszerzenie wiedzy na temat objawów, rozprzestrzeniania się, zapobiegania chorobom zakaźnym (w tym z COVID-19) wśród uczniów i rodziców (lekcje wychowawcze, spotkania z higienistką, gazetki, ulotki informacyjne). 3. Omawianie zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia, higieną osobistą na: - lekcjach wychowawczych, - lekcji biologii, przyrody - spotkaniach z higienistką szkolną, 4. Promowanie aktywności fizycznej: - zajęcia SKS, - lekcje wychowania fizycznego, - udział uczniów w zawodach międzyszkolnych, gminnych, 5. Organizowanie imprez rekreacyjnych i zawodów sportowych. 6. Korygowanie wad postawy, wymowy (zajęcia wychowania fizycznego, zajęcia logopedyczne). 7. Kształtowanie prawidłowego rozwoju emocjonalnego dziecka,	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, higienistka	cały rok szkolny

	<p>przeprowadzanie zajęć z zakresu, jak radzić sobie ze stresem oraz jak radzić sobie w trudnych sytuacjach (lekcje wychowawcze, zajęcia warsztatowe).</p> <p>8. Udzielanie opieki i wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom i rodzicom w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>9. Udostępnienie uczniom i rodzicom nr telefonów instytucji, do których mogą się zwrócić w razie potrzeby.</p> <p>10. Właściwe wykorzystanie czasu wolnego – dyskusje, pogadanki.</p>		
<p>2. Działania wychowawcze zapobiegające uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.</p>	<p>1. Uświadamianie szkodliwości używek oraz zagrożeń związanych z różnego rodzaju uzależnieniami (substancje psychoaktywne, Internet, hazard, itp.):</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogadanki na lekcjach wychowawczych, - realizacja programu "Bieg po zdrowie", "Smak życia, czyli debata o dopalaczach", - Dzień Bezpiecznego Internetu, <p>2. Udzielanie porad i konsultacji dla uczniów i rodziców.</p> <p>3. Udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej m.in. uczniom z zaburzeniami zdrowia psychicznego i z problemami emocjonalnymi.</p> <p>4. Współpraca z rodzicami w rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniami.</p> <p>5. Organizowanie prelekcji dla rodziców.</p> <p>6. Zorganizowanie spotkań uczniów z przedstawicielami Policji na temat odpowiedzialności osób niepełno- i pełnoletnich.</p>	<p>dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, higienistka, Policja</p>	<p>cały rok szkolny</p>
<p>3. Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem</p>	<p>1. Prelekcje, filmy edukacyjne, spotkania ze specjalistami.</p> <p>2. Spotkanie nauczycieli i wychowawców z pracownikami PPP.</p> <p>3. Spotkania zespołu wychowawczego.</p>	<p>dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, higienistka, pracownicy PPP, specjaliści</p>	<p>cały rok szkolny</p>

używaniu środków i substancji psychoaktywnych, psychotropowych, środków zastępczych			
4. Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców w przypadku używania ww. środków i substancji	1. Adresy poradni, numery telefonów zaufania, adresy najbliższych ośrodków specjalistycznych w zakresie leczenia uzależnień.	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, higienistka	cały rok szkolny
5 .Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu.	1.Działania promujące zdrowie: - udział szkoły w akcjach promujących zdrowie: Program dla szkół - "Mleko w szkole", "Owoce i warzywa w szkole", - spotkanie uczniów ze specjalistami z zakresu zdrowia, profilaktyki i wychowania (dietetykiem, higienistką, itp.), - organizowanie wyjazdów na basen, w tym: dla klasy IV w ramach zajęć wychowania fizycznego, - organizowanie szkolnych akcji promujących zdrowy styl życia,	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, higienistka	cały rok szkolny
6. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców lub opiekunów.	1. Udział nauczycieli w szkoleniach rady pedagogicznej. 2. Samokształcenie nauczycieli. 3. Pedagogizacja rodziców. 4. Spotkania rodziców z nauczycielami, indywidualne konsultacje, poradnictwo.	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, pracownicy PPP, psycholog	cały rok szkolny
EKOLOGIA			
1. Kształtowanie	1. Organizowanie i udział w akcjach ekologicznych organizowanych przez	nauczyciele,	cały rok szkolny

świadomej postawy ekologicznej	szkołę i środowisko lokalne (Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi). 2. Spotkania z przedstawicielami firm zajmujących się gospodarką odpadami. 3. Organizowanie wycieczek o tematyce ekologicznej.	wychowawcy	
2. Kształtowanie nawyków racjonalnego i oszczędnego korzystania z zasobów środowiska naturalnego	1. Udział w konkursach przyrodniczo-ekologicznych. 2. Udział w projektach i akcjach ekologicznych organizowanych przez różne instytucje. 3. Prowadzenie segregacji odpadów. 4. Prowadzenie zbiórki makulatury, baterii, nakrętek. 5. Prowadzenie gazetki ściennej o tematyce przyrodniczo-ekologicznej. 6. Korzystanie przez całą społeczność szkolną z „Zielonej pracowni”.	dyrektor, nauczyciele	cały rok szkolny
3. Uświadomienie pozytywnego wpływu kontaktu z przyrodą w kontekście samopoczucia i zdrowia psychicznego. Zapoznanie z formami ochrony przyrody	1. Prezentacje, filmy o tematyce ekologicznej. 2. Wycieczki piesze, rowerowe do rezerwatów oraz innych miejsc o walorach przyrodniczo-krajobrazowych. 3. Zajęcia warsztatowe związane z tematyką przyrodniczo-ekologiczną	nauczyciele	cały rok szkolny
BEZPIECZEŃSTWO			
1. Profilaktyka przemocy i agresji oraz zapewnienie bezpieczeństwa, przyjaznego pozytywnego klimatu w szkole.	1. Integracja klasy, szkoły poprzez organizowanie wspólnych wyjść i wyjazdów jedno- lub kilkudniowych, uroczystości szkolnych, imprez środowiskowych. 2. Reagowanie na sygnały dotyczące wykluczenia z grupy rówieśniczej 3. Przeprowadzenie lekcji wychowawczych, spotkań, warsztatów na temat przemocy, agresji i sposobów przeciwstawiania się zachowaniom agresywnym. 4. Kształtowanie postaw asertywnych i umiejętności nieagresywnych	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, przedstawiciele straży, Policji	cały rok szkolny

	<p>sposobów rozwiązywania konfliktów.</p> <p>5. Zapoznanie uczniów z konsekwencjami podejmowania zachowań niepożądanych.</p> <p>6. Zajęcia pozalekcyjne dla uczniów (rozwijające zainteresowania, promujące pożądane postawy, zachowania, zaspakajające potrzebę aktywnego spędzania czasu wolnego).</p> <p>7. Upowszechnianie nawyków przestrzegania ogólnoszkolnych norm i zasad zachowania.</p> <p>8. Współpraca z Policją, OPS i innymi placówkami w środowisku.</p> <p>9. Organizowanie spotkań dla uczniów z przedstawicielami instytucji wspomagających pracę szkoły.</p> <p>10. Indywidualne kontakty z uczniami w ramach przeciwdziałania przemocy i agresji w szkole - zapoznanie się z ich potrzebami, odczuciami, samopoczuciem w klasie i w szkole.</p> <p>11. Wdrażanie do poszanowania prawa.</p> <p>12. Zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami jako dziecka, ucznia, obywatela. (Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka – apel, konkurs).</p> <p>13. Przygotowanie i przeprowadzenie zajęć na temat Konwencji o Prawach Dziecka połączonych z apelem przy współpracy z UNICEF</p>		
2. Kształtowanie zasad dobrego zachowania, postępowanie według nich	1. Zorganizowanie cyklu lekcji wychowawczych poświęconych zasadom kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach.	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog	cały rok szkolny
3. Zapewnienie przyjaznej atmosfery i warunków sprzyjających rozwojowi i edukacji uczniów niepełnosprawnych	<p>1. Dyskusje, pogadanki, prelekcje, uczenie szacunku wobec innych ze szczególnym zwróceniem uwagi na postawy wobec niepełnosprawności i osób niepełnosprawnych.</p> <p>2. Działania wychowawcze mające na celu integrację ucznia niepełnosprawnego z zespołem klasowym.</p> <p>3. Kształtowanie w uczniach postawy tolerancji i otwartości wobec osób niepełnosprawnych.</p> <p>4. Integracja z podopiecznymi DPS z Jedłownika i Lysek (okolicznościowe spotkania, zbiórki słodczy)</p>	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	cały rok szkolny
4. Dbanie	1. Aktywne pełnienie przez nauczycieli dyżurów podczas przerw – kontrola	dyrektor, nauczyciele,	cały rok szkolny

<p>o bezpieczeństwo uczniów w szkole i poza nią.</p>	<p>korytarzy, szatni, toalet. 2. Bezpieczeństwo na drodze, poznanie przepisów ruchu drogowego, spotkania z policjantem. 3. Przypominanie uczniom na godzinach wychowawczych o konsekwencjach wynikających z naruszenia regulaminu szkolnego – kultury słowa, zasad zachowania. 4. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami, procedurami 5. Przeprowadzenie próbnej ewakuacji. 6. Zapobieganie nieszczęśliwym wypadkom. 8. Wdrażanie do świadomego i odpowiedzialnego posługiwania się numerami telefonów alarmowych. 9. Uświadamianie uczniom istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun. Wskazanie odpowiednich sposobów zachowania się człowieka w takich sytuacjach.</p>	<p>wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, Policja</p>	
<p>5. Bezpieczeństwo w sieci. Edukacja informatyczna - kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych;</p>	<p>1. Uświadomienie uczniom i rodzicom zagrożeń płynących z sieci: - pogadanki, prelekcje, - tematyka zajęć informatyki, - etykieta – czyli regulamin bezpiecznego poruszania się po sieci. 2. Dzień Bezpiecznego Internetu. 3. „Bezpieczny Uczeń” – zabezpieczenie komputerów przed niepożądanymi treściami. 4. Uświadamianie uczniom i rodzicom zagrożeń wynikających z nietypowych uzależnień, np. od Internetu, telefonu komórkowego (pogadanki, prelekcje). 5. Uświadamianie zagrożeń dotyczących cyberprzemocy, korzystania z nowoczesnych technologii multimedialnych (pogadanki, prelekcje, warsztaty). 6. Wykorzystywanie na lekcjach umiejętności posługiwania się technologiami informatyczno – komunikacyjnymi zdobytymi w okresie czasowego zawieszenia zajęć w szkole. 7. Organizowanie spotkań z ekspertami w dziedzinie pedagogiki i psychologii na temat rozpoznawania problemów związanych z niewłaściwym wykorzystywaniem Internetu, telefonów komórkowych</p>	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, informatyk, rodzice</p>	<p>cały rok szkolny</p>

	i innych urządzeń elektronicznych. 8. Wdrażanie do świadomego i odpowiedzialnego posługiwania się numerami telefonów alarmowych.		
RELACJE			
1. Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami	1. Organizowanie zajęć integracyjnych społeczność szkolną. 2. Przygotowanie i organizowanie ciekawych zajęć pozalekcyjnych. 3. Organizowanie imprez dla rodziców i uczniów: kiermasz świąteczny, Dzień Matki i Ojca, Dzień Babci i Dziadka, festyn rodzinny, kiermasz książek, spotkania autorskie, akcje szkolne. 4. Wyjazdy na wycieczki, organizowanie okolicznościowych wyjść. 5. Lekcje wychowawcze poświęcone zagadnieniom właściwych relacji międzyludzkich i komunikacji interpersonalnej. 6. Udział uczniów w procesie planowania pracy szkoły, klasy. 7. Zaangażowanie uczniów w działania promujące szkołę. 8. Organizowanie warsztatów i spotkań integracyjnych z udziałem specjalistów np. z poradni psychologiczno-pedagogicznej	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, specjaliści/terapeuci	cały rok szkolny
2. Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów. Rozwijanie postawy tolerancji, kształtowanie właściwego stosunku do niepełnosprawności, uczenie tolerancji wobec inności	1. Gry i zabawy integracyjne. 2. Organizacja i udział w uroczystościach klasowych (pasowanie na ucznia, święto przedszkolaka, wigilia klasowa, andrzejki, klasowy Dzień Chłopca i Dzień Kobiet, wycieczki klasowe, Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Babci i Dzień Dziadka) 3. Organizacja spotkań integracyjnych z podopiecznymi DPS z Jedłownika i Lysek	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog	cały rok szkolny

<p>3. Wzmacnianie więzi z rodziną. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Godziny wychowawcze, zajęcia profilaktyczno-wychowawcze. 2. Organizowanie wspólnych imprez, rozmowy indywidualne, wychowanie do życia w rodzinie, WOS, historia. 3. Systematyczna współpraca z rodzicami uczniów w zakresie działań wychowawczo – profilaktycznych. 4. Włączanie rodziców w życie szkoły i jej promocję. 5. Udzielanie konsultacji i pomocy w trudnych sytuacjach wychowawczych. 6. Organizowanie zespołów wychowawczych z udziałem rodziców. 7. Przekazywanie rodzicom materiałów edukacyjnych na temat problemów dzieci i młodzieży oraz sposobów postępowania zgodnie z zapotrzebowaniem. 8. Dostarczanie rodzicom informacji zwrotnej na temat efektów udzielonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 	<p>dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, OPS</p>	<p>cały rok szkolny</p>
<p>4. Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w uroczystościach szkolnych przedstawicieli instytucji gminnych. 2. Współpraca z organizacjami, przygotowanie wspólnych spotkań i uroczystości (KGW, Straż Pożarna, DPS, WDK, Parafia w Rogowie). 3. Poznawanie tradycji naszej wsi: dożynki, zwyczaje świąteczne, lokalne legendy i podania. 	<p>dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog</p>	<p>cały rok szkolny</p>
<p>5. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców lub opiekunów.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkanie nauczycieli i wychowawców z pracownikami PPP 2. Pedagogizacja nauczycieli i rodziców 	<p>dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny</p>	<p>cały rok szkolny</p>
<p>6. Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie warsztatów na temat radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Prawidłowe wyrażanie emocji. 2. Zajęcia warsztatowe dla uczniów. 3. Spotkania ze specjalistami 	<p>dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, specjaliści, psycholog</p>	<p>cały rok szkolny</p>

emocji			
9. Rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w akcjach charytatywnych (Góra Grosza, WOŚP) 2. Szkolne kółko wolontariatu (organizowanie akcji „Słodkiego dnia” i innych form pomocy) 3. Organizowanie zbiórek żywności, chemii gospodarczej, książek, artykułów szkolnych. 4. Organizowanie zbiórek karmy dla zwierząt ze schronisk 	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog, opiekun SU, klub wolontariatu	cały rok szkolny
WSPOMAGANIE ROZWOJU UCZNIĄ			
1. Dostosowanie podstaw programowych w zakresie zagadnień związanych z nauczaniem i wychowaniem na podstawie diagnozy ucznia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształcenie uczniów poprzez tworzenie warunków do opanowania podstawy programowej – łagodzenie stresu szkolnego. 2. Tworzenie indywidualnych programów. 3. Realizacja programów własnych. 4. Modyfikowanie programów nauczania. 5. Przygotowywanie dostosowań form i metod pracy. 6. Dostosowanie nauczania do możliwości psychofizycznych ucznia (w tym na podstawie dokumentacji udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej) 	nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	
2. Podnoszenie jakości kształcenia poprzez doskonalenie planowania i realizacji procesu dydaktycznego – analiza wyników egzaminów zewnętrznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie próbnych egzaminów ósmoklasisty. 2. Analiza wyników. 3. Działania naprawcze. 4. Organizowanie zajęć przygotowujących uczniów do egzaminu ósmoklasisty 	dyrektor, nauczyciele	cały rok szkolny
3. Poznanie i rozwijanie możliwości	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych. 2. Udział w konkursach na różnym szczeblu. 3. Udział w wycieczkach edukacyjnych. 	nauczyciele, wychowawcy, pedagog, dyrektor, pedagog	cały rok szkolny

intelektualnych ucznia. Motywowanie do aktywności, kreatywności i samokształcenia.	4. Organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania uczniów. 5. Dokonywanie przez uczniów samooceny. 6. Analizowanie wyników w nauce, frekwencji.	specjalny	
4. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym	1..Umożliwianie każdemu uczniowi osiągnięcie sukcesu szkolnego. 2. Organizowanie uczniom zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rewalidacyjnych. 3. Organizowanie pomocy koleżeńskiej. 4. Organizowanie pomocy w wyrównywaniu braków. 5. Ocenianie wspierające ucznia. 6. Indywidualizacja pracy z dzieckiem.	dyrektor, nauczyciele, specjaliści, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	cały rok szkolny
5. Wdrażanie nowych metod i technik pracy	1. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem sprzętu multimedialnego. 2. Stosowanie nowoczesnych narzędzi TIK. 3. Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów. 4. Zajęcia z wykorzystaniem sprzętu i pomocy zakupionych w ramach „Laboratoriów Przyszłości”.	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog,	cały rok szkolny
6. Realizacja programów edukacyjnych, terapeutycznych, innowacji pedagogicznych	1. Udział uczniów w zajęciach realizowanych w ramach programów, innowacji.	dyrektor, nauczyciele, pedagog, specjaliści	cały rok szkolny
7. Budowanie u ucznia poczucia wartości własnej	1. Ukierunkowanie rodziców na wspieranie rozwoju dziecka. 2. Informowanie rodziców o sukcesach dziecka. 3. Nagradzanie sukcesów (dyplomy, nagrody książkowe, stypendia, pochwały, gratulacje) 4. Promowanie ucznia i jego osiągnięć (strona internetowa).	dyrektor, nauczyciele	cały rok szkolny
8. Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnienie czytelnictwa wśród dzieci	1. Organizowanie lekcji bibliotecznych. 2. Udział w akcjach organizowanych przez bibliotekę szkolną (Noc Bibliotek, Narodowe Czytanie). 3. Udział w konkursach czytelniczych. 4. Współpraca z Biblioteką Publiczną w Rogowie	dyrektor, nauczyciele, bibliotekarz	cały rok szkolny

	<p>5. Udział szkoły w programach rządowych – Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa.</p> <p>6. Organizowanie spotkań autorskich.</p> <p>7. Rozbudzanie zainteresowań czytelniczych (wdrażanie do dokonywania właściwych wyborów lektur, filmów, prasy, treści internetowych).</p>		
<p>9. Rozwijanie więzi ze środowiskiem lokalnym oraz rozwijanie poczucia przynależności do Europy i świata. Kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych</p>	<p>1. Zapoznanie uczniów z historią regionu, zabytkami, miejscami pamięci i wydarzeniami kulturalnymi oraz tradycjami.</p> <p>Uczenie szacunku dla symboli narodowych i państwowych</p> <p>Budzenie przywiązania do tradycji narodowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - obchody świąt narodowych (Święto Niepodległości, Konstytucja 3 Maja) - obchody rocznic nadania imienia szkoły, - wycieczki, lekcje przyrody, j. polskiego, lekcje wychowawcze, - wyjazdy do muzeum, miejsc pamięci, - dni symboli narodowych, - zapoznanie się z postacią patrona szkoły i poznanie sylwetek sławnych Polaków, w tym Ślązaków, - przygotowanie i udział dzieci w uroczystościach szkolnych/kultywowanie tradycji szkolnych, - reprezentowanie szkoły w czasie lokalnych uroczystości, - kultywowanie polskich/ śląskich tradycji i obrzędów (andrzejki, mikołajki, wigilijki, spotkania opłatkowe), - organizowanie dni otwartych, <p>2. Uczenie postaw demokracji. Integracja ze środowiskiem i społecznością lokalną.</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznanie struktur jednostek samorządowych, rozwijanie poczucia wspólnej więzi ze środowiskiem. kształtowanie umiejętności współdziałania i udzielania wzajemnej pomocy (lekcje wychowawcze, vos, historia, przyroda), -- działalność samorządu szkolnego oraz klasowego, 	<p>dyrektor, nauczyciele, wychowawcy</p>	<p>cały rok szkolny</p>

	- współpraca z różnymi instytucjami podczas organizowania uroczystości szkolnych i środowiskowych,		
KULTURA			
1. Kształtowanie kulturalnych zachowań oraz rozwijanie potrzeb uczestniczenia w życiu kulturalnym i społecznym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznawanie norm, zasad zachowania dotyczących postawy, stroju w różnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych. 2. Organizowanie wyjść do teatrów, muzeów, na koncerty i seanse filmowe. 3. Wspieranie inicjatyw uczniów w tworzeniu wydarzeń kulturalnych w szkole i poza nią (inscenizacje, wystawy, gazetka szkolna). 4. Stwarzanie możliwości uczestniczenia każdego ucznia w spektaklach szkolnych. 5. Udział rodziców w prezentacjach uczniowskich. 6. Stwarzanie warunków do rozwoju samorządności uczniowskiej poprzez: działalność SU, powierzanie uczniom różnych funkcji. 7. Rozwijanie umiejętności wspólnego działania na rzecz szkoły, środowiska 8. Integracji dzieci i młodzieży w poszczególnych oddziałach. 9. Lekcje wychowawcze, pogadanki w oddziałach na temat skutecznej i poprawnej komunikacji, zachowania w trudnych społecznie sytuacjach. 10. Eliminowanie negatywnego wpływu niektórych grup społecznych. 	dyrektor, nauczyciele, pedagog	cały rok szkolny
2. Dbłość o czystość i poprawność języka ojczystego. Podnoszenie umiejętności i sprawności posługiwania się językami obcymi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwrażliwienie na poprawność językową w mowie i piśmie, walka z wulgaryzmami. 2. Organizowanie i udział uczniów w konkursach literackich, recytatorskich, czytelniczych, ortograficznych, językowych. 3. Organizowanie Dnia Języków. 	nauczyciele	cały rok szkolny
3. Poszanowanie mienia własnego i społecznego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dbłość o sprzęt i mienie szkolne. 2. Akcje porządkowe. 3. Spotkania z przedstawicielami Policji. 	dyrektor, nauczyciele, pedagog	cały rok szkolny

<p>4. Przygotowanie ucznia do ponoszenia odpowiedzialności za własne czyny, słowa, wybory.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki na lekcjach wychowawczych. 2. Rozmowy z uczniami dotyczące sytuacji konfliktowych. 3. Zajęcia dotyczące planowania ścieżki kariery zawodowej. 4. Zajęcia z doradztwa zawodowego (kl. VII, VIII). 5. Spotkania z przedstawicielami Policji, pogadanki na temat odpowiedzialności nieletnich. 	<p>dyrektor, nauczyciele, doradca zawodowy</p>	<p>cały rok szkolny</p>
--	--	--	-------------------------

Rozdział 8

Ewaluacja programu

1. Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,

2. Ewaluacja programu przeprowadzana będzie przez pedagoga szkolnego. Zadaniem pedagoga jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników.

3. Wyniki pracy pedagoga zostaną przedstawione radzie pedagogicznej na konferencji podsumowującej rok szkolny lub konferencji organizacyjnej.

Załączniki:

Załącznik nr 1 - Diagnoza środowiska szkolnego, czynniki ryzyka, czynniki chroniące

Załącznik nr 2 - Plan pracy wychowawcy klasy I

Załącznik nr 3 - Plan pracy wychowawcy klasy II

Załącznik nr 4 - Plan pracy wychowawcy klasy III

Załącznik nr 5 - Plan pracy wychowawcy klasy IV

Załącznik nr 6 - Plan pracy wychowawcy klasy V

Załącznik nr 7 - Plan pracy wychowawcy klasy VI i VII

Załącznik nr 8 - Plan pracy wychowawcy klasy VIII